

ΕΚΙΣΤΙΚΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ

Η Οικιστική κληρονομιά: αποτυπώματα και προοπτικές

ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ

Κτίριο Αβέρωφ • Αιθ. Καυταντζόγλου • 12.00 - 21.00

Ημερίδα 14.12.2018 • Έκθεση 14-21.12.2018

Έχει περάσει μισός αιώνας από την έκδοση του βιβλίου του Κωνσταντίνου Δοξιάδη *Οικιστική, η επιστήμη των οικισμών* και αντίστοιχο διάστημα συνεχούς έκδοσης του διεθνούς επιστημονικού περιοδικού *Ekistics/Οικιστική* που ίδρυσε ο ίδιος, και του οποίου αρχισυντάκτης και επιμελητής ήταν για περισσότερα από τριάντα χρόνια ο Παναγής Ψωμόπουλος. Οι ιδέες που διατυπώθηκαν από τον Δοξιάδη και το *Ekistics* είναι οργανικό μέρος της επιστήμης και της παιδείας του σχεδιασμού του κτισμένου χώρου, από την κλίμακα της αρχιτεκτονικής της γειτονιάς μέχρι την κλίμακα μητρόπολης, της μεγαλούπολης ή των περιφερειακών δικτύων και υποδομών που υποστηρίζουν την ανάπτυξη ευρύτερων οικιστικών και πολεοδομικών συστημάτων. Η συζήτηση για την *οικιστική* αναπτύχθηκε με ένα οικουμενικό προσανατολισμό, αφομοιώνοντας ιδέες που γεννήθηκαν στο πλαίσιο διαφορετικών χωρών και παραδόσεων σκέψης ή επαγγελματικής πρακτικής. Είναι ωστόσο αναμφίβολο ότι αυτή η συζήτηση είχε ταυτόχρονα βαθιές ρίζες στην Αθήνα και τη διαχρονική ελληνική εμπειρία των πόλεων ως οργάνωσης του χώρου, ως πολιτισμού, ως κοινωνικής σχέσης και κοινωνικής δυναμικής.

Η εκδήλωση θα δώσει την ευκαιρία να αποτιμηθεί η κληρονομιά που άφησαν στην ελληνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα οι Κωνσταντίνος Δοξιάδης, Παναγής Ψωμόπουλος, Γιάννης Παπαϊωάννου και όλοι όσοι σφράγισαν την ελληνική συνεισφορά στον διάλογο για την *οικιστική*. Θα δώσει παράλληλα την ευκαιρία να αποτιμηθεί η κληρονομιά του περιοδικού *Οικιστική*, που λειτούργησε ως σταθερό πεδίο αναφοράς για αυτό το διάλογο. Στόχος είναι να αναζητηθούν οι μελλοντικές προοπτικές της *οικιστικής*, από την σκοπιά των νεότερων γενεών Ελλήνων αρχιτεκτόνων που καταπιάνονται με αυτά τα ζητήματα. Με αυτόν το τρόπο θυμόμαστε και τιμούμε τον Παναγή Ψωμόπουλο που χάσαμε πρόσφατα, το 2017, αλλά και τον Κωνσταντίνο Δοξιάδη που έφυγε το 1975.

Στην ημερίδα συμμετέχουν: Αλέξανδρος Παπαγεωργίου-Βενετάς / Σάββας Κονταράτος / Δημοσθένης Αγραφιώτης / Αλέξανδρος-Ανδρέας Κύρτης / Νίκος Μπελαβίλας / Λευτέρης Θεοδόσης / Μάνθα Ζαρμακούπη / Κώστας Τσιαμπάας / Πέτρος Φωκαΐδης / Παναγιώτης Τουρνακιώτης / Γιάννης Πεπονής / Δημήτρης Φιλιππίδης

Η έκθεση περιλαμβάνει υλικό από το αρχείο Παναγή Ψωμόπουλου - Αθηναϊκό Κέντρο Οικιστικής

Η έκθεση θα είναι ανοικτή στη διάρκεια της ημερίδας και από Δευτέρα 17 ως Παρασκευή 21 Δεκεμβρίου, 12.00-16.00

Η Οικιστική Κληρονομιά: Αποτυπώματα και Προοπτικές

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

12.30-12.45 Χαιρετισμοί

Δημήτρης Ησαΐας, Κοσμήτορας Σχολής Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

12.45-13.30 **Πρώτος κύκλος:** *Ekistics. Τιμητική αναφορά στον Παναγή Ψωμόπουλο*

Συντονιστής: Δημήτρης Φιλιππίδης

Αλέξανδρος Παπαγεωργίου-Βενετάς, Αρχιτέκτων-Πολεοδόμος και Ιστορικός της Πολεοδομίας

Παρουσία Παναγή Ψωμόπουλου. Μια αναδρομή

Σάββας Κονταράτος, Ομότιμος καθηγητής ΑΣΚΤ

Παναγής Ψωμόπουλος, ο χαρισματικός και χαρίεις

Δημοσθένης Αγραφιώτης, Ομότιμος Καθηγητής Κοινωνιολογίας ΕΣΔΥ
Πρωτοπορία, παραναγνώριση. Ορόσημα από την περιπέτεια της Οικιστικής

13.30-14.00 **Εγκαίνια** της έκθεσης **Ekistics/Οικιστική**

14.00-15.00 Διάλειμμα

15.00-16.30 **Δεύτερος κύκλος:** *Οικιστική και ανάπτυξη*

Συντονιστής: Κώστας Τσιαμπάος

Αλέξανδρος Κύρτης, Καθηγητής Κοινωνιολογίας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ

Η οικιστική γεωμετρία της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης στην εποχή του Ψυχρού Πολέμου

Νίκος Μπελαβίλας, Αναπληρωτής Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ
Από τις χαρτογραφήσεις του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και το "Αι Θυσία..." στα Ρυθμιστικά Σχέδια της Αθήνας

Λευτέρης Θεοδόσης, Αρχιτέκτων ΕΜΠ, Διδάκτωρ της Πολυτεχνικής Σχολής της Καταλονίας (Barcelona Tech-UPC)
Η Οικιστική ως σύστημα

17.00-18.30 **Τρίτος κύκλος:** *Ρίζες και προοπτικές της οικιστικής*

Συντονιστής: Παναγιώτης Τουρνικιώτης

Μάνθα Ζαρμακούπη, Επίκουρη Καθηγήτρια, University of Pennsylvania
Η επιστήμη των οικισμών και οι αρχαίοι ελληνικοί οικισμοί

Κώστας Τσιαμπάος, Επίκουρος Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ
Οικιστική Επιστήμη: Η ανάλυση ως λύση

Πέτρος Φωκαΐδης, Διδάκτωρ Αρχιτέκτων ΕΜΠ
"Το σύστημα της ζωής": Σκέψεις πάνω στην Οικιστική

19.00-20.30 **Τέταρτος κύκλος:** *Οικιστική σκέψη, συνέχειες και ασυνέχειες*

Συντονιστής: Νίκος Μπελαβίλας

Παναγιώτης Τουρνικιώτης, Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ
Το Ekistics, μια οικουμενική θεώρηση του λόγου

Γιάννης Πεπονής, Καθηγητής, Georgia Tech, School of Architecture
Ρυμοτομία, κοινότητα και δίκτυα στην ανοικτή πόλη

Δημήτρης Φιλιππίδης, Ομοτιμός Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ
Μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης